

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 2. Utrùm qui defendit scientiam mediam qualem defendimus pro statu naturæ lapsæ circa actus salutare, sit Pelagianus, vel Semipelagianus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

cum opposito actus ad quem destinatur. Unde voluntas pro activa indifferentia, quam habuit in statu naturæ innocentis, & quam retinet in statu naturæ lapsæ, infirmatam tamen & inclinam propter peccatum originis, potuit & potest, non in diversas partes versare, non determinare vel non determinare pro arbitrio, sed repudiare interiorem gratiam prævenientem, & cum ea componere negationem consensus salutaris, ad quem exprimendum data fuit, vel datur. Quando autem voluntas in præfenti statu hanc prævenientem gratiam non repudiat, tunc gratia præveniens habet effectum suum, cum voluntate operando consensum salutarem, non quia versatur in hanc partem, aut ad hoc potius quam ad illud determinatur à voluntate, sed quia voluntas ab ea misericorditer præventa & præparata, se ipsam determinat sub ipsa gratia eam non solum excitante, sed etiam contra rebellantem concupiscentiam corroborante, & corroborando natura prius influente in determinationem ejus.

R. 2. N. min. nam 1. Pelagiani nullius interioris adjutorii voluntatem immediatè afficientis necessitatem agnoscere pro statu naturæ lapsæ, & constanter docuere externam legis & doctrinæ gratiam sufficere, nec internam aliquando illustrationis gratiam admiscere, nisi ad facilius posse. Unde secundum Pelagianos, scientia media, quantum attinet ad opera salutaria pro statu naturæ lapsæ, fuit ea, qua Deus novit operum salutarium futuribilitatem sub conditione legis & doctrinæ in talibus circumstantiis, vel exterius per prædicationem, vel interius per illustrationem proposuisse. Quam scientiam fuisse merum Pelagianorum commentum confitemur. 2. Semipelagiani nullius similiter interni adjutorii immediatè voluntatem afficientis necessitatem confessi sunt pro fide initiali etiam in statu naturæ lapsæ, & quoad hoc Pelagianis planè consenserunt. Unde secundum Semipelagianos, scientia media, quantum attinet ad fidem inchoatam pro statu naturæ lapsæ, fuit ea, qua Deus novit fidei inchoatæ futuribilitatem sub conditione prædicationis Evangelii, seu qua Deus novit hos incepturos fuisse, illos verò non fuisse incepturos credere, si prædicaretur illis Evangelium. Quam scientiam ut falsam, & principio hæretico nixam explodimus. Quantum verò spectat ad opera salutaria, in quorum numero fidem inchoatam non computabant, videntur consensisse S. Augustino, & cum eo confessos esse necessitatem interioris gratiæ pro statu naturæ lapsæ, voluntatem immediatè prævenientis & præparantis, nec probari possunt voluisse gratiam illam esse versatilem & indifferentem. Sed de his suo loco fustis. Interea ex dictis satis apparet, quod perperam imputaretur Massiliensibus scientia, qua diceretur Deus præcivisse operum salutarium futuribilitatem pro statu naturæ lapsæ sub conditione interioris gratiæ versatilis & indifferentis.

Dices. Saltem scientia media pro statu naturæ lapsæ, est ea qua Deus dicitur præcivisse pro illo statu operum salutarium futuribilitatem sub conditione talis inspirationis, prævia tali illustratione, ex se repudiabilis, & compositibilis cum negatione consensus salutaris, ad quem exprimendum infunderetur. Atqui hæc scientia Pelagiana est; nam fundatur in dogmate Pelagiano. Ergo, &c. R. n. min. & prob. ejus. Contra. Hæc scientia supponit voluntatem humanam non amisisse per peccatum originale vim se ipsam determinandi ad bonum, & ita eam in statu naturæ lapsæ adhuc posse bene & lautariter agere, se ipsam ad opus salutare determinando sub præveniente gratia, nempe sub inspiratione ipsam quidem elevante, excitante, & corroborante, sed non determinante. Atqui voluntatem humanam non amisisse, &c. est dogma Pelagianum. Ergo, &c. R. n. min. imò contrarium, nempe quod voluntas humana amisit per peccatum originale vim se ipsam determinandi ad bonum, ita ut sub præveniente gratia, hoc est, sub illustratione & inspiratione, vel, si vis, cœlesti delectatione, ipsam prævenientibus, excitantibus, & corroborantibus, non possit se ipsam determinare ad actum salutarem, neque sub illis, quantacumque supponantur, unquam bene & salutariter agat in præfenti statu, nisi

etiam ab eis prædeterminetur ad salutarem volitionem, est dogma verè Janfenianum. Ex quo adhuc ampliùs apparet, eos contra quos hic agimus, ex principio hæretico impugnare scientiam mediam, qualem defendimus circa actus salutares pro statu naturæ lapsæ. Certè hæc scientia supponit tantum duo, nempe indifferentiam activam voluntatis humanæ infirmatam quidem esse per peccatum originale, sed non penitus extinctam, & immediatum voluntatis adjutorium, putà cœlestem delectationem, ad exercenda opera salutaria absolute nunc necessarium propter infirmitatem ex originali culpa contractam, esse ex se repudiabile, proindeque voluntatem sub illo posse pro arbitrio exercere vel non exercere opus salutare, ad quod exercendum movetur. At hanc doctrinam ut Pelagianam aut Semipelagianam traducere, hæreticum est, & ab Ecclesia proscriptum in quarta Janfenii propositione.

ARTICULUS II.

Utrum qui defendit scientiam mediam, quam defendimus pro statu naturæ lapsæ circa actus salutares, sit Pelagianus vel Semipelagianus.

RESPONSIO.

Qui defendit scientiam mediam pro statu naturæ lapsæ, qualem defendimus etiam quoad actus salutares, non potest nisi per calumniam dici Pelagianus aut Semipelagianus.

Prob. Nam, ut patet ex dictis art. præcedenti, hæc scientia est ea, qua Deus dicitur, certò & infallibiliter præcivisse pro statu naturæ lapsæ operum salutarium contingentem & liberam futuribilitatem sub conditione non modò talis illustrationis, sed etiam talis inspirationis ex se repudiabilis, & compositibilis cum negatione operis salutaris ad quod daretur. Sed qui hanc scientiam defendit, non potest nisi calumniosè traduci ut Pelagianus aut Semipelagianus. Ergo, &c.

Prob. min. Nam si potest, vel quia negat necessitatem physicæ prædeterminationis ad actus salutares, pro statu naturæ lapsæ, qualem propugnant Thomistæ. At hoc non. Hanc enim necessitatem explodunt ipsimet, contra quos hic pugnamus, & eam negari posse sine nota Pelagianismi aut Semipelagianismi, fatentur insignes Thomistæ, & nullo negotio demonstraretur. Vel quia negat necessitatem inspirationis voluntatem prædeterminantis pro eodem statu. At hoc non. Nam Pelagiani & Semipelagiani errarunt, non negando pro statu naturæ lapsæ necessitatem inspirationis prædeterminativæ, sed præcisè negando necessitatem inspirationis, Pelagiani quidem ad quodcumque opus salutare, Semipelagiani verò ad fidem inchoatam, & alia quadam initia bonorum operum. Præterea necessitas inspirationis prædeterminativæ pro statu naturæ est dogma Janfenianum, & lapsæ naturæ circa actus naturales relinquit solam libertatem à coactione, quod est hæreticum. Vel denique quia asserit voluntati lapsæ libertatem indifferentiæ circa bonum & malum, cum potestate resistendi inspirationi, putà cœlesti delectationi, in sensu composito. At hoc non. Alioqui Concilium Tridentinum fuit Synodus Pelagianorum & Semipelagianorum: cum scilicet 6. c. 5. loquens de homine re ipsa consentiente inspirationi, expressè doceat, illum hanc inspirationem abjicere posse. Quid autem est hominem abjicere posse inspirationem, nisi posse ei resistere in sensu composito, hoc est, cum ea dissensum componere?

Obj. Qui defendit scientiam mediam pro statu naturæ lapsæ, qualem defendimus, extollit liberum hominis arbitrium more Pelagianorum. Item more Pelagianorum extenuat vim gratiæ. Item facit gratiam voluntatis pedilequam, & primas in consensu salutari partes attribuit voluntati, more Semipelagianorum. Item sicut Pelagiani & Semipelagiani faciebant, de medio tollit omnem gratuitam electorum à reprobis discretionem. Item cum Pelagianis tollit distinctionem statuum, in quorum uno voluntas ante peccatum robusta fuerit in ordine ad virandum malum & faciendum bonum, in altero verò post & propter peccatum agra sit & imbecilla

becilla in ordine ad utrumque. Item cum iisdem negat nostra bona merita esse dona Dei. Item cum illis contra Doctorem gratia negat gratiam, quæ à nullo duro corde respicitur, quæ Deus facit ut velimus & faciamus, quæ creditur, speratur, diligitur, &c. Denique cum Pelagianis & Semipelagianis convenit in notione liberi arbitrii etiam pro statu præsentis. Ergo talis meritò Pelagianorum & Semipelagianorum gregi accensetur.

R. ad 1. N. Nam Pelagiani extollebant liberum arbitrium, negando necessitatem interioris gratiæ, & maxime inspirationis, ad operandum bonum, & malum vitandum in præsentis statu, & volendo ad utrumque sufficere externam gratiam legis & doctrinæ, ad quam revocabant exempla Christi, & si tandem aliquando visi sunt admittere internam illustrationis gratiam, non ad posse simpliciter, sed tantum ad facilius posse admiserunt. Extollebant igitur liberum arbitrium Pelagiani, docendo illud tantas nunc habere vires, quantas habuit in prima sui conditione; & nunc, proposita sibi lege & doctrina, per se solum valere ad exercenda quæcumque opera salutaria, & totam peccatorum collectionem vitandam etiam toto longioris vitæ decursu. At, quæso, quid hæc infanda doctrina commune habet cum scientia media, quam pro statu naturæ lapsæ defendo, & quæ supponit liberum hominis arbitrium, non quidem extinctum per peccatum originis, sed veribus attenuatum, & inclinatum, ut loquitur Tridentinum, nunc ad bonum operandum & malum vitandum salutariter, indigere interna gratia non solum illustrationis, sed etiam inspirationis, proindeque indigere immediato adiutorio merè gratuito, ipsum erigente, excitante, corroborante, & adjuvante immediatè? *At inquit:* Extollebant liberum arbitrium, negando illud etiam in præsentis statu indigere interna inspirationis gratia ipsum prædeterminante, & asserendo illud adhuc habere vim se ipsum determinandi ad opera pietatis sub gratia repudiabili. *R.* hoc totum esse merum Jansenii commentum.

R. ad 2. N. Nam Pelagiani vim gratiæ extenuabant, non aliam agnoscendo, præter legem, doctrinam, & exempla Christi, ad salutariter operandum necessariam esse gratiam; si tamen ut necessariam agnoscebant. Unde non aliam vim gratiæ concedeabant, quam exterius comminandi, adhortandi, præcipiendi, suadendi. At qui defendit scientiam mediam, qualem defendimus, cum ad opera salutaria in hoc statu exercenda agnoscat necessariam esse internam gratiam illustrationis & inspirationis, gratiæ ad operandum salutariter necessariæ vim tribuit non solum intrinsecus intellectum illuminandi, ejusque tenebras ineffabili modo discutiendi, sed etiam voluntatem ipsam, eam modo pariter ineffabili immediatè & intimè afficiendo, erigendi, exitandi, corroborandi, sanandi, & cum Deus efficaciter vult illam bonum operari, tangendi, & movendi, quomodo illi congruit, ut bonum velit & operetur. *At inquit:* Denegat inspirationi victrici vim prædeterminandi voluntatem, & in hoc contradicit Augustino. *R.* hanc vim prædeterminandi voluntatem in inspiratione victrici, excludere omnem indifferentiam activam voluntatis, & hanc prædeterminandi vim denegando prævenienti gratiæ, non contradicit Augustino, sed Luthero, Calvino, & Jansenio.

R. ad 3. N. utramque partem. Nam 1. Semipelagianii gratiam voluntatis pedilequam faciebant, quatenus piam credulitatem, & alia quædam initia bonorum operum, prævio solo Evangelii præconio, ex viribus naturæ protecta, præmittebant largitioni interioris gratiæ, cujus necessitatem non solum ad perficienda, sed etiam ad incipienda omnia opera salutaria agnoscebant. At qui defendit scientiam mediam, qualem defendimus, piam credulitatem, fidem inchoatam, orationem, & alia ejusmodi, quæ Semipelagiani ex operum salutarium catalogo expungebant, & soli naturæ relinquebant, inter opera salutaria computat, quæ voluntas nostra in præsentis statu non solum non perficere, sed nequidem incipere potest, nisi præventa & preparata ab interiori gratia illustrationis & inspirationis, quam cum largitur Deus, gratis omnino & ex pura misericordia largitur.

Simonnet Theol. Tom. 6.

2. Qui tueretur scientiam mediam, qualem defendimus pro statu naturæ lapsæ, tenet consensum salutarem esse à voluntate se ipsam determinante sub inspiratione tanquam causa superiore, actu ipsam ad consentiendum movente & corroborante, & ita natura prius influente in consensum. Unde primas partes in consensu salutari attribuit gratiæ, non voluntati, quæ quidem est causa libera consensus, sed inferior, subalternata, & natura posterius in illum influens, non quia ad consentiendum prædeterminatur à gratia, sed quia gratiæ ipsam ad opus salutare allicenti ex propria determinatione obsequitur, dependenter ab ipsa gratia, ut eam actu elevante & corroborante etiam physicè. Unde gratia habet rationem causæ, & consequenter prioritatem causalitatis, non solum respectu consensus salutaris, sed etiam respectu ipsiusmet voluntatis, quæ se ipsam determinantis ad consensum salutarem. Juxta hanc igitur sententiam, non voluntas gratiæ, sed è contra gratia in omnibus præit voluntati, & ita non gratia voluntatis, sed è contra voluntas gratiæ in omnibus pedissequa est.

R. ad 4. N. Nam si de medio tollit omnem gratuitam electorum à reprobis discretionem, certè quia ex hypothese scientiæ mediæ, qualem defendimus pro statu naturæ lapsæ circa actus salutes, sequitur aut Deum non præparasse ab æterno, nec in tempore largiri gratiam, nisi intuitu alicujus actus naturalis; aut primam rationem, quare ex duobus adultis, quibus v. g. Evangelium prædicatur, unus credat, alter non credat, petendam esse à libera determinatione voluntatis utriusque; aut denique Deum non præparasse ab æterno, & ita nec in tempore largiri gratiam, nisi quia prævidit contingentem & liberam futuribilitatem actus salutis sub conditione talis gratiæ; ita ut Deus ab hac futuribilitate prævisa moveatur, ad præparandam in æternitate, & ad dandam in tempore talem gratiam. Atqui nihil horum dici potest. Non primum, quod evidens est nullam habere connexionem cum scientia mediâ, qualem defendimus. Non secundum, Nam prima ratio, quare ex duobus adultis, qui Evangelium audiunt, unus credat, alter non credat, in hypothese nostra perenda est à gratia, quæ unum vocat, quomodo illi aptum est, & alterum non vocat, quomodo illi aptum est, ut vocantem non respuat; vel, si vis, à Deo, qui præcians, quid quilibet homo ageret, vel non ageret in statu naturæ lapsæ sub quacunque conditione ad rem pertinente, uni, quia voluit, præparavit; alteri verò, quia noluit, non præparavit internam vocationem congruam ad fidem. Nam in nostra hypothese, gratuita præparatio gratiæ congruæ præsupponitur ejus largitioni gratuita, & gratuita largitio gratiæ congruæ præsupponitur liberæ determinationi voluntatis ad credendum, & voluntas unius non se determinat ad credendum, nisi dependenter à gratia, natura prius influente in hanc determinationem. Unde in nostra hypothese prius quam unus volendo credere, se discernat ab alio, qui non vult credere, ab eo duplici gratuita discretionem discretus est à Deo, nec se ipse postea discernit per liberam voluntatis suæ determinationem solus, sed cum gratia, juxta illud Apostoli, 1. Cor. cap. 15. *Non ego sed gratia Dei mecum:* sic tamen ut hujus discretionis primas partes sibi vindicer gratia, tanquam causæ superiori, subalternanti, & natura prius influenti. Non denique tertium. Nam in nostra hypothese contingens & libera futuribilitas actus salutis sub conditione talis gratiæ, ut præcisa per scientiam mediam, non magis movet Deum ad præparandam vel largiendam talem gratiam, quam movet in hypothese adversariorum actus salutis futuribilitas, ut præcisa per scientiam simplicis intelligentiæ. Scimus enim, & cum Augustino contra Pelagianos & Semipelagianos docemus, actum contingentem & liberè futuribilem, quæ talium, nullam in æstimatione prudenti haberi posse rationem in ordine ad præmiandum aut puniendum. Igitur contingens & libera futuribilitas actus salutis sub conditione talis gratiæ, ut prævisa per scientiam mediam; vel melius, scientia mediâ, quæ Deus certè & infallibiliter novit actum futuribilem esse sub conditione talis

gratiae, non movet Deum, sed solum dirigit illum in preparanda & danda tali gratia potius quam alia, quam homo actum salutarem non eliceret.

R. ad 5. N. Imò verò scientia illa, quam defendimus, maxime supponit hanc distinctionem. Non enim praescit contingentem & liberam futuribilitatem operum salutarium pro statu naturae lapsae, nisi sub conditione potentioris gratiae, hoc est, non modò illustrantis intellectum, sed etiam voluntatem immediatè adjuvantis, prostratam erigendo, torpentem excitando, languentem sanando & confortando immediatè & intimè. Cum tamen operum salutarium contingentem & liberam futuribilitatem pro statu innocentiae praescierit sub conditione laetioris quidem, sed longè minùs ex se potentis auxilii, hoc est, ut ego existimo, sub conditione solius illustrationis supernaturalis, foris ac robustè voluntati bonum agendum, & malum vitandum ostendentis. Quae gratia fuit quidem ex se longè minùs potens, quam complexum ex ipsa & inspiratione, qua Deus summè misericors, concupiscentiali morbo medetur; at laetior fuit propter donum integritatis, quo fruebatur homo innocens, quique proinde inestinatam illam luctam non experiebatur, quam patitur vel invitus homo in statu naturae lapsae, etiam cum iustus & sanctus est.

R. ad 6. N. Nam Pelagiani negabant nostra bona merita esse dona Dei, quia volebant ad ea sufficere vires naturales liberi arbitrii cum externa gratia legis & doctrinae. Item Semipelagiani negabant fidem inchoatam esse donum Dei, quia volebant ad illam vires naturales arbitrii sufficere cum solo Evangelii praconio. E contra S. Augustinus contendeat contra Pelagianos, omnia nostra bona merita, & contra Semipelagianos ipsam fidem inchoatam, quam ipsi perperam à bonorum meritorum numero excluderent, esse dona Dei, quia & quidem catholice sentiebat ad omnem actum salutarem, hoc est, conferentem aliquid ad salutem, praeter gratiam externam legis & doctrinae, aut praedicationis Evangelii, necessariam esse interiorem gratiam tum ex parte intellectus, tum ex parte voluntatis, gratuito preparatam in aeternitate, & gratuito donatam in tempore à Deo. Huic autem doctrinae minimè opponitur scientia media, qualem defendimus pro statu naturae lapsae, & eam totam ambabus ulnis amplectimur, & suis locis constanter propugnamus.

R. ad 7. N. Nam gratia illa, secundum Augustinum, quae à nullo duro corde respuitur, qua Deus facit, &c. est gratia inspirationis, 1. qua Deus omnem cuiuscumque cordis, quantumvis indurati, duriciem auferre potest, & auferit quando vult & ubicumque vult, non praedeterminando voluntatem, sed in ea operando mirabiliter, & quomodo illi congruit, ut absque omni ad unam partem alligatione antecedenti de nolente fiat volens. 2. Qua Deus facit ut velimus & faciamus, tangendo cor nostrum, quomodo illi aptum est, ut ex propria determinatione velimus & faciamus opus salutare. 3. Qua creditur, speratur, & diligitur, non quia voluntas ab ea ad credendum, sperandum, & diligendum praedeterminatur; sed quia in hoc micro statu voluntas non credit, sperat, & diligit, nisi dependenter ab ea, ut immediatè & intimè ipsam adjuvante, atque vires subministrante necessarias ad credendum, sperandum, & diligendum. Hanc autem inspirationis gratiam scientia media, quam defendimus pro statu naturae lapsae, non modò non excludit, sed contra praesupponit ut conditionem, sub qua praescit contingentem & liberam futuribilitatem fidei, spei, & aliorum quorumcumque actuum salutarium pro statu naturae lapsae.

R. denique ad 8. Dicimus liberum hominis arbitrium pro statu praesenti consistere, non in facultate volendi praecise sub iudicio indifferenti, ut vult Janfenius; sed in indifferentia activa, seu in facultate se ipsum determinandi ad alteram partem contradictionis vel contrarietatis. Hoc, fateor, dicebant quoque Pelagiani, sed non in hoc erant haeretici. Addimus hanc activam indifferentiam in hoc statu ita attenuatam, & viribus inclinatam esse, ut ad bonum faciendum, & malum vitan-

dum, voluntas nostra indigeat interioris gratiae adiutorio ipsam immediatè & intimè adjuvante. Hoc Pelagiani negabant, & in hoc erant haeretici. Audiamus S. Augustinum Juliano, querenti quòd ipse cum suis tanquam haeticis traduceretur, eò quòd in homine viatore activam indifferentiam circa bonum & malum tueretur, respondentem lib. 2. de nupt. c. 3. *Non itaque, inquit, sicut te atque alios fallens loqueris, si quis... liberum in hominibus arbitrium... dixerit, Celestianus & Pelagianus vocatur, istud quippe Catholica fides dicit. Sed si quis ad colendum rectè Deum, sine ipsius adiutorio dicit esse in hominibus liberum arbitrium... ipse Celestianus & Pelagianus vocatur. Liberum itaque in hominibus esse arbitrium... utrique dicimus, non hinc estis Celestiani & Pelagiani: liberum autem quemquam esse ad agendum bonum sine adiutorio Dei... hoc vos dicitis. Hinc estis Celestiani & Pelagiani. Quid obtendis ad fallendum communis dogmatis tegmen, ut operias proprium crimen, unde vobis inditum est nomen?* Quibus verbis evidenter evertitur systema praetensorum Augustini Discipulorum. Nam ex illis sic breviter argumentor. Dogma liberi arbitrii etiam pro statu praesenti fuit commune Augustino & Pelagianis. Ergo non solum de voce, sed etiam de re inter se consenserunt Augustinus & Pelagiani circa liberum hominis arbitrium etiam pro statu praesenti. Ergo non solum Pelagiani constituerunt, sed etiam ipse Augustinus constituit liberum hominis arbitrium pro statu praesenti in facultate se ipsum determinandi ad bonum vel ad malum, expediri ab intrinseca ad alteram partem sive contradictionis sive contrarietatis obligatione, omnem libertatis usum antecedente. Ergo secundum Augustinum homo etiam in statu praesenti neque ad malum à praedominante concupiscentia, neque ad bonum à coelesti delectatione praevalente praedeterminatur: quid enim aliud esset, quam hominem à concupiscentia praedominante ad malum, vel à coelesti delectatione praevalente ad bonum antecederet alligari, si voluntas hominis ab una ad malum, ab altera praedeterminaretur ad bonum?

ARTICULUS III.

Ad quid sit utilis, vel etiam necessaria scientia media, qualem defendimus pro statu naturae lapsae circa actus salutes.

RESPONSIO I.

Scientia media, qualem defendimus pro statu naturae lapsae circa actus salutes, utilis est, imò necessaria ad conciliandam efficaciam gratiae cum libertate voluntatis, quae, ut fides docet, dicit non solum immunitatem à coactione, sed etiam à simplici necessitate.

Prob. 1. pars. Efficacia gratiae & libertas voluntatis inter se conciliantur, si haec duo conciliantur inter se, videlicet gratiam in actu primo spectatam, summa infallibilitate connexam esse cum voluntatis consensu, & voluntatem adhuc posse pro arbitrio consentire vel non consentire etiam in sensu composito gratiae. Quid enim amplius requiras aut ad gratiae efficaciam, aut ad voluntatis libertatem? Atqui haec duo evidenter conciliat scientia media, qualem defendimus, &c. Ergo, &c.

Prob. min. Nam haec scientia est ea, qua intellectus divinus novit consensum futuribilem esse sub conditione talis inspirationis ex se repudiabilis, & compositibilis cum negatione consensu. Ex quo principio facile argumentor. 1. Intellectus divinus novit consensum esse futuribilem sub conditione talis inspirationis. Ergo talis inspiratio summa infallibilitate connexa est cum consensu voluntatis in talibus circumstantiis suppositae: tanta enim infallibilitate connexa est cum consensu voluntatis in talibus circumstantiis suppositae, quanta infallibilitate ab intellectu divino cognoscitur consensu futuribilis esse sub conditione illius. Quidquid autem ab intellectu divino cognoscitur, summa infallibilitate

cogno-